

21.10.2020

MUISTIO EDUSKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTOLLE

Asia: / HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021
/Puolustusmateriaalihankinnat

Kotimaisen puolustusteollisuuden tila syksyllä 2020

Kotimaisen teollisuuden ml. puolustusteollisuuden kehitysnäkymät ovat kuluvan vuoden aikana heikentyneet pääsyynä COVID-19 Pandemia. Valtioneuvosto on tukenut teollisuutta erilaisilla tukipaketeilla, joihin voidaan lukea myös kuuluvaksi Puolustusministeriön antama ohjauskirje (Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen pohjan turvaaminen korona-epidemian aiheuttamissa poikkeusoloissa ja niiden jälkeen). Ohjauskirje perustuu Valtioneuvoston periaatepäätökseen PLM/2016/17. Ohjauskirje muistuttaa em. periaatepäätöksestä sekä antaa lisätäsmennyksiä siihen, että määrättyissä puolustusmateriaalihankinnoissa voidaan ja tulee hankinta kohdistaa kotimaahan. Ohjauskirje oli tervetullut ja on voimassa vuoden 2021 loppuun, mutta puolustusteollisuus toivoo, että siitä tulisi pysyvä ohjausasiakirja.

Suomen turvallisuusympäristön muutos epävarmempaan suuntaan on jatkunut ja ikävä kyllä viitteitä paremmasta ei ole näköpiirissä. Itämeren ja erityisesti Arktisen alueen merkitys on kasvanut. Turvallisuusympäristön muutos edellyttää yhteiskunnalta ja puolustusvoimilta lyhyempää varautumisaikaa. Tästä osoituksena se, että keväällä Suomessa otettiin käyttöön Valmiuslaki, jonka käyttöönottoa ei vielä helmikuussa osattu aavistaa. Lisäksi Pandemia on sekä osoittanut että todistanut huoltovarmuuden merkityksen, jota sotilaallisen huoltovarmuuden osa-alueella tukee kotimainen ja elinvoimainen puolustusteollisuus.

Puolustusmateriaalihankinnat (27.10.18)

Puolustusmateriaalihankintoihin (27.10.18) esitetään noin 791 miljoonaa euroa. Kokonaisuus sisältää uuden "Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2021" -tilausvaltuuden, jolle esitetään noin 171 miljoonaa euroa vuodelle 2021.

Puolustusvoimien henkilöstöä tullaan hallituskaudella lisäämään 100 henkilötyövuodella. Uusia tehtäviä tullaan kohdentamaan puolustusvoimien korkeaan valmiuteen ja suorituskykyjen kehittämiseen.

Kokonaisuutena budjettiesitys on hallitusohjelman mukainen ja tukee puolustuskyvyn pitkäjänteistä kehittämistä.

Monitoimihävittäjien hankinta (27.10.19)

Hallitusohjelmassa mainitaan mm. "Maamme puolustuskyky turvataan strategisten hankkeiden kautta". HX-hankinnan rahoituksen turvaaminen näinä haastavina aikoina osoittaa, että Suomen puolustuskyvyn ylläpitäminen on erittäin tärkeässä asemassa.

HX-hankkeeseen kuuluva teollinen yhteistyö on suuri mahdollisuus suomalaiselle puolustusteollisuudelle. Teollisella yhteistyöllä kehitetään Suomen puolustuskykyä ja sotilaallista huoltovarmuutta. Teollisen yhteistyön kautta toteutuvilla teknologiasiirroilla ja projekteilla

mahdollistetaan kotimaisten yritysten uudistumista, luodaan uutta liiketoimintaa, edistetään verkostoitumista ja tuetaan kansainvälistymistä.

Suoralla teollisella yhteistyöllä luodaan sotilaallisen huoltovarmuuden vaatima ylläpito- ja tukemiskyky koko elinkaaren ajalle. Puolustusvoimien strategiset kumppanit ja niiden verkostot ovat ensisijaisia suoran teollisen yhteistyön projektien toteuttajia. Epäsuoraan teolliseen yhteistyöhön osallistuu vielä laajempi joukko kotimaisia yrityksiä.

Kokonaisuutena teollisella yhteistyöllä on merkittävä vaikutus kotimaiselle puolustusteollisuudelle. Tulee kuitenkin muistaa, että teollinen yhteistyö vaatii Puolustusministeriön ja Puolustusvoimien vahvaa tukea.

Aktiivisia toimenpiteitä tarvitaan jatkossakin

Kotimaisen puolustusteollisuuden elinmahdollisuudet nyt ja tulevaisuudessa tulee turvata kansallisen huoltovarmuuden varmistamiseksi. Puolustusvoimien tulee yhä enenevässä määrin hyödyntää kumppanuussopimuksia, jotta Puolustusvoimien rajallisia henkilöstöresursseja voidaan kohdentaa tulevaisuudessa yhä enemmän tärkeimpiin ydintoimintoihin.

Uudet teknologiat ja niiden muutosnopeus vaativat sen, että kotimaisen puolustusteollisuuden osaamista tulee jatkossa hyödyntää enemmän, jotta puolustusvoimien perustehtävät tulevat hoidetuksi mahdollisimman tehokkaasti samalla kasvattaen osaamisen huoltovarmuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että puolustusvoimien tulee ulkoistaa myös ydintoimintojaan.

Kotimaisten puolustusteollisuuden roolia tulee kasvattaa puolustuskyvyn kehittämisen kaikissa vaiheissa aloittaen suorituskyvyn suunnittelusta päätyen käytöstä poistoon. Tätä kautta taataan puolustusteollisuuden kyky toimia eri uhkatilanteissa osana puolustusvoimien logistiikkajärjestelmää.

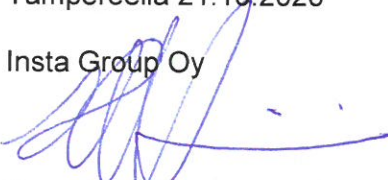
Toimintatapoja ja -menetelmiä tulee kehittää soveltuvien osin kustannustehokkaiksi simulaatiopohjaisiksi järjestelmiksi. Teknisen kehityksen mahdollistavien uusien suorituskkyjen tutkimiseen ja evaluointiin tarvitaan jatkuvaa T&K-toimintaa.

Turvallisuusympäristömme on muuttunut epävarmemmaksi, joka on lisännyt sotilaallisen kriisin mahdollisuutta Itämeren alueella. Suomen haasteellinen geopoliittinen sijainti korostuu, joten kaikessa kehittämisessä tulee korostetusti ottaa huomioon sotilaallisen huoltovarmuuden vaatimus.

Näin voimme turvata sotilaallisen huoltovarmuuden, tukea kotimaista yritystoimintaa, hyödyntää korkeatasoista suomalaista osaamista, luoda ja varmistaa suomalaisille työpaikkoja.

Tampereella 21.10.2020

Insta Group Oy

Henry Nieminen
Toimitusjohtaja